

Echt kerk zijn maakt één **(preek ivm veertigdagenproject Thuis in Gods huis – week 3)**

*Liturgie zondagmiddag 11 september 2011
 te Hardinxveld-Giessendam:*

Kindermoment
 Themalied couplet 1, 2, 3
 Belijdenis van afhankelijkheid
 Vredegroet van God
 Gezang 119 : 1, 2
 Avondmaalsformulier II t/m Verwachting
 Gezang 101 : 5
 Gezang 123 : 5 (na gereedmaken tafel, hierna is men welkom)
 Tafel: Dankzegging – Psalm 103 : 9
 Dankgebed HA en gebed voor de verkondiging
 Lezen: Johannes 17
 Psalm 133
 Tekst: Zondag 48 HC
 Verkondiging
 Gezang 167
 Geloofsbelijdenis
 Liedboek 477 : 1
 Dankgebed en voorbeden
 Inzameling van de gaven
 Psalm 22 : 12, 13
 Zegen van God

Gemeente van Christus,

Er is er maar één... -

dat is het thema voor deze nieuwe week.

En misschien denk je: dat tijdperk hebben we nu toch wel gehad?

Alleen met schaamrood op de kaken kijk je daar op terug.

Je moet trouwens ook wel je kop in 't zand steken
 om nog steeds te geloven dat er maar één kerk is...

Maar er zijn anderen, die hechten daar ook vandaag veel waarde aan.

Nee, niet dat er maar één ware kerk is, namelijk de GKv.

Officieel is dat ook nooit zo gezegd.

Maar wel dat de kerk er toe doet.

En dat het er ook toe doet naar welke kerk je gaat.

Gemeente, hoe komen we hier dan in verder, met elkaar?

Wel, waaróm relativeert de één de kerk?

En waarom hecht de ander er nog steeds grote waarde aan?

Daar zie je weer de waarde van dit veertigdagenproject.

Dat we ruim de tijd nemen om naar elkaar te luisteren,

juist bij onderwerpen waar soms heel verschillend over wordt gedacht.

Probeer te begrijpen wat er achter zit, bij je broeder of zuster.

Dan merk je vaak dat het ook hem of haar gaat om God, en God alleen.

Dat we dat in ieder geval wel wíllen, met elkaar.

Vader in de hemel als hoofdbewoner (week 1).

En dan ontdek je ook dat beleving niet verkeerd is,

als het daarin maar wél gaat om Gods heilige Naam,

en je niet blindvaart op je eigen gevoel (week 2).

Nou, zo willen we ook graag week 3 ingaan, met als thema de kerk.

Relativering is op zijn plaats, als het gaat om het typisch vrijgemaakte.

Maar de kerk op zich blijft er ook vandaag toe doen.

Alleen zó word je namelijk één.

Dat heb ik dan ook geformuleerd als thema voor deze preek:

Echt kerk zijn maakt één.

*

Echt kerk zijn maakt één.

Ja, want wat is eigenlijk ten diepste de kerk?

Waar wordt dat door bepaald?

Jezus noemt in zijn Hoge priesterlijk gebed nergens het woord 'kerk'.

Maar Hij richt zich wel op zijn leerlingen die straks zonder Hem verder moeten.

Nou, hoe moet dat dan? Hoe blijven ze ooit bij elkaar?

En dan bidt Jezus, in vers 11, halverwege:

"Heilige Vader, bewaar hen door uw naam...zodat zij één zijn..."

Kerk begint kennelijk daar waar mensen schuilen bij Gods Naam.

Die Naam waar het vorige week al over ging, in Zondag 47.

Nou, als je wat daar staat er vanmiddag even bij betreft, krijgt de kerk meteen een herkenbaar gezicht.

Kerk begint kennelijk daar

waar mensen niet zichzelf allerlei macht toemeten,

maar waar ze zich veilig weten bij Gods *almacht*.

Waar mensen zich niet laten leiden door eigen *wijsheid*,

maar door de dwaasheid van het kruis,

die in werkelijkheid pas echt wijs is.

Kerk begint daar waar onvolmaakte mensen

een volmaakt *goede* God ontmoeten (Lary Crabb),

waar ze niet voor eigen rechter spelen

maar vertrouwen op Gods *gerechtigheid*,

waar het ook geen kwestie is van 'hete hoofden, koude harten',

maar men zich warmt aan Gods *barmhartigheid*.

Dat is immers allemaal Gods Naam, belijden we in Zondag 47.

En dáárdoor moeten we kennelijk worden bewaard, getuige Jezus' gebed.

Ja dát houdt ons met al onze verschillen dus bij elkaar.

"Heilige Vader, bewaar hen door uw naam... zodat zij één zijn..."

Maar merk je hoe meteen ook het verschil duidelijk wordt met 'de wereld'?

Als de kerk echt kerk is,

dus zich alleen sterk weet in Gods Naam,

dan verschilt ze hemelsbreed van alles en iedereen b́uiten die kerk.
 Dat wordt vandaag niet minder,
 dat wordt met de dag alleen maar meer.
 En dat verschil zit `m dan nog niet eens zozeer in de dingen die wij doen.
 Maar wel in hóe we de dingen doen.
 Ja, hoe we sowieso in het leven staan.

In de samenleving zie je namelijk steeds meer de mentaliteit van Lamech,
 zoals je daarover leest in Genesis 4.
 Een houding van: raak me niet aan, want ik sla je dood –
 met mij als mens valt niet te spotten!
 Hoe kort zijn de lontjes ook vandaag.
 Er hoeft maar íets te gebeuren, of mensen gaan helemaal door `t lint.

Nou, daartegenover valt de kerk helemaal in `t niet.
 Want echt kerk zijn betekent niet:
 nu zullen *wij* met z`n allen eens opkomen *voor de Naam van God*.
 Nee, de kerk begint, blijkt ook aan het slot van Genesis 4,
 waar men de naam van de HEER begint *aan te roepen*.
 Kwetsbare mensen, zwakke mensen, zondige mensen...
 ze scholen samen rond Gods Naam, omdat ze schuilen bij Gods Naam.

En de kerk eindigt waar mensen het toch weer zoeken in hun eigen naam,
 zo blijkt even verderop in Genesis 11.
 Dan zijn mensen nog wel één,
 ze voelen zich zelfs meer één dan ooit,
 maar ze zoeken het in hun eigen kracht, en slimmigheid:
 "Laten we een stad bouwen met een toren die tot in de hemel reikt.
 Dat zal ons beroemd maken..."
 Zie je?
 Onze naam moet worden geheiligd, dan zitten we gebeiteld.

En op 't eerste oog lijkt dat ook best goed te gaan, zo'n levenshouding.
Maar diep van binnen ga je dood.
Word je als mens weggedrukt door het algemeen belang.
Krijg je situaties zoals tot voor kort in Libië, of nog in Syrië...
Trouwens, ook in Nederland komt de kwetsbare mens in de verdrukking,
bepalend wordt steeds meer het recht van de sterkste / slimste / beste.
En als je daar niet in meekomt, heb je pech.

Maar ik zei niet voor niets: daar eindigt ook *de kerk*.
Waar het een bolwerk wordt.
Waar wij mensen de zaak onder controle hebben.
En de regering van de kerk zelf ter hand nemen.
Juist de zwakke, de kwetsbare, de zondaar raakt dan in de knel.
Zomaar lijkt het alsof het gemiddelde kerklid het wel aardig heeft gemaakt,
en in zijn geloof weinig problemen meer ondervindt.
Ook dan speelt Gods Naam in de praktijk nauwelijks meer een rol.

Maar gelukkig grijpt God zelf dan vroeg of laat altijd weer in.
En zorgt voor zoveel spraakverwarring dat we elkaar niet meer verstaan.
En de ene na de andere nieuwe kerk wordt opgericht...
óf ... óf we met het schaamrood op de kaken
weer gaan samscholen rond Gods Naam,
om daar en daar alleen met elkaar te schuilen.

Na Genesis 11 volgt Goddank Genesis 12.
Waar de kerk opnieuw begint.
Wáár begint?
Nou, bij God, en bij God alleen!
"Abraham, laat alles achter,
laat je alleen nog maar gezeggen door mij,
dan zal ik je zegenen,
zelfs zo royaal dat andere mensen hun hals rekken

om te zien wat dáár in vredesnaam gebeurt.

Dat... dat is zo anders... daar... daar is God kennelijk in hun midden!

Zij hebben genoeg aan Hem.

Ze weten zich veilig bij Hem.”

Nou, dat. Echt kerk zijn maakt één.

Omdat het wezen van de kerk is dat ze naar boven kijkt,
en het van boven verwacht.

Daarom is dat ook waar Jezus in Johannes 17 voor bidt.

“Heilige Vader, bewaar hen in uw naam... alleen dan zijn zij één...”

*

Echt kerk zijn maakt één.

Ja, want ze begint bij Gods Naam.

Maar ik heb één element van die Naam zopas nog niet genoemd,
namelijk: waarheid.

En juist dat raakt natuurlijk aan zorgen rond de kerk vandaag.

Maakt het dan allemaal niks meer uit, van welke kerk je lid bent?

Moeten we alle verschillen dan maar voor lief nemen, als zijnde randzaken?

Laten we eens kijken wat Jezus zelf over die waarheid zegt.

In vers 17 bidt Jezus: “Heilig hen dan door de waarheid, dwz uw woord.”

Het woordje ‘dan’ geeft al aan dat er een reden voor is,
om wel degelijk waarde te hechten aan de waarheid.

En die reden ontdek je in de verzen ervóór.

Eigenlijk vanaf vers 14.

“Ik heb hun uw woord gegeven (uw waarheid dus).

De wereld haat hen, omdat ze niet bij de wereld horen...

Ik vraag niet of u hen uit de wereld weg wilt nemen,

maar of u hen wilt beschermen tegen de duivel...”

Deze wereld is dus bedreigd gebied.

Abel wordt vermoord door Kaïn.

En Kaïns kleinzoon Lamech bralt als een leeuw op zoek naar prooi.

Waar blijf je dan als kerk?

Steun zoeken bij Gods Naam, akkoord.

Maar hoe dóe je dat dan? Wel, door Gods Woord.

Daarvoor dient nou die waarheid.

Vandaar dat gebed: regeer ons zo door uw Woord en Geest,
dat wij ons steeds meer aan U onderwerpen.

Dus om je aan Hem te onderwerpen,

je kunt ook zeggen: om te blijven schuilen bij Gods Naam,

moet je je laten gezeggen door Gods Woord.

Zoals Jezus bidt: heilig hen dóór de waarheid!

Daarom is het inderdaad heel belangrijk

dat de waarheid hoog gehouden wordt inde kerk.

Maar dan niet een waarheid als theorie, maar als levende werkelijkheid.

Ja, waarheid IS de werkelijkheid.

Niet de werkelijkheid zoals wij die ervaren, maar zoals die is.

Zoals de zaken werkelijk staan.

Hoe het werkt, en hoe het niet werkt, in het leven.

Jezus verwijst hierbij naar zijn eigen leven.

Vers 19: "Ik heb *mij* geheiligd omwille van hen,

zo zullen *ook zij* door de waarheid geheiligd zijn."

Nou, hoe was dat dan bij Jezus zelf?

Daarvoor kun je denken aan de verzoeken in de woestijn.

Daar zie je de duivel ook richting Jézus er alles aan doen

om hem onderuit te halen,

om te bereiken dat hij zich niet langer zou onderwerpen aan God.

En hoe kwam het dat Jezus toch overeind bleef?

Doordat Hij zich vastklampte aan Gods Woord!

Er staat geschreven: de mens leeft niet van brood alleen...

Er staat geschreven: je zult de HEER, je God, niet verzoeken...

De waarheid van Gods woord,

niet om verstandelijk alles op een rijtje te hebben / steeds meer te krijgen,
maar om er mee overeind te blijven in het heetst van de strijd.

De waarheid heb je broodnodig in je relatie met God.

Dat daar niet wat tussen komt.

Maar dat je Hem alleen vertrouwt,

ook al lacht het leven zónder Hem je misschien wel toe.

Dat je al het goede van Hem alleen verwacht,

ook al zijn de problemen in je leven torenhoog.

Dat je God dus niet kwijtraakt in de woestijn van deze wereld.

Maar steeds weer je hart ophaalt aan Hem.

Zulk bezigzijn met Gods woord verbindt.

Zo kerk zijn maakt één.

Eén in Gods Naam, één door Gods Woord.

*

Echt kerk zijn maakt één.

Ja, want als je bóven bescherming zoekt, in die Naam van God,

en je van bóvenaf laat leiden, door de waarheid van God,

leidt dat niet maar tot bewaring van de kerk,

maar ook tot vermeerdering.

En die twee kunnen inderdaad in één adem worden genoemd.

Want als *wij* de kerk bewaren, leidt dat *versplintering*.

Maar als *God* Zijn kerk bewaart, leidt dat tot *vermeerdering*.

Zoek samen vooral dat koninkrijk van God.
Bid erom dat het overal gestalte krijgt vandaag.
Dat Hij steeds meer terrein wint in deze wereld.
De kerk wordt wel even genoemd, in Zondag 48.
De kerk speelt ook zeker een belangrijke rol.
Maar het gáát om Gods Koninkrijk.
Blijf de kerk dus altijd zien als middel.
Als kerk zóek je Gods koninkrijk.
En ben je dus per definitie naar buiten gericht.

Het was vroeger een bekende kreet: in de wereld, niet van de wereld.
Maar hoe terecht ook, er moet nog wat bij.
In de wereld, niet van de wereld, *maar wel vóór de wereld.*
Juist wanneer Jezus bidt voor de waarheid, komt ook de wereld in beeld.
Want Hij zendt ons naar de wereld, vers 18,
zoals Hij eerst zelf naar deze wereld gestuurd werd.
Vanuit de hemel kwam Hij naar deze aarde...
Zo worden ook wij als hemelburgers gezonden naar deze wereld.

En wat drijft ons daarbij?
De liefde van God.
Liefde van de Vader in de hemel.
Zo bidt Jezus in vers 23:
"Dan zullen zij volkomen één zijn
en zal de wereld begrijpen dat u mij hebt gezonden,
en dat u hen (de gemeente) liefhad zoals u mij liefhad."
Dit is dus hoe de kerk behoort te zijn.
Dit is wat de wereld moet zien van God.
Liefde. Pure, hemelse liefde.
Nog niet eens in de omgang met mensen buiten de kerk.
Maar door hoe wij alles delen met elkaar, in de gemeente.
Klaar staan voor elkaar.

Huilen en lachen met elkaar.

Echt worden naar elkaar.

Heb elkaar lief, zegt Jezus.

Wat er ook gebeurt, en wat die ander ook heeft gedaan.

Valt het de wereld op als je liefhebt wie jou liefheeft?

Dat doet toch iedereen? Voor wat hoort wat!

En als jullie alleen je 'soortgenoten' vriendelijk bejegenen,

wat voor uitzonderlijks doe je dan?

Wees dus volmaakt, zoals jullie hemelse Vader volmaakt is.

Ja, dát is dus waar je om bidt, als je je richt op Gods Koninkrijk.

Laat die volmaaktheid van uw rijk steeds dichterbij mogen komen.

Waarin U, Vader in de hemel, alles zult zijn in ons.

Vers 26: Zodat de liefde waarmee U Jezus liefhad in ons zal zijn.

Ja, Jezus zelf in ons.

Wat een kracht gaat daar vanuit.

Als Vaders liefde steeds meer terrein wint in deze wereld.

Want bij alle verschil... van *die liefde* is er inderdaad maar één!

Amen.

Hardinxveld-Giessendam, Jan Meijer

9 september 2011